

ELBİSTAN REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

**REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM
SÜRECİNDE ONLİNE YÜRÜTÜLMESİNDE AVANTAJ VE DEZAVANTAJLAR**

2020-2021 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
ARAŞTIRMA RAPORU

ELBİSTAN
MAYIS 2021

TAKDİM

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik “Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü”müz tarafından birçok çalışmalar yapılmaktadır. Yapılan bu çalışmalarla öğrencilerimize ve velilerimize yönelik en iyi şekilde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin ulaştırılması hedeflenmektedir. İyileştirme çalışmaları devam ederken bir yandan da zamanın şartlarına göre bu hizmetlerin ulaştırılmasında birtakım değişiklikler yaşanması zorunlu olabilmektedir. Bugün bu değişikliği zorunlu kılan faktör bütün dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını sürecidir. Her alanda olduğu gibi eğitim sisteminde de aksaklıklara neden olan salgın sebebiyle eğitim “uzaktan eğitim” şeklinde gerçekleştirilmeye başlanmış, dolayısıyla bu süreçte rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin de online olarak yürütülmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu yeni süreç, online rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin verimliliğine yönelik tartışmaları da beraberinde getirmiştir.

Bu doğrultuda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin baş aktörü olan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlarımızın görüşleri büyük önem arz etmektedir. Bizler de yapılan bu araştırmayla Elbistan Rehberlik ve Araştırma Merkezi olarak rehber öğretmen/psikolojik danışmanlarımızın online rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin değerlendirmelerini raporlaştırarak görüşlerini dile getirmeyi amaçladık.

Yapılan bu çalışmanın online danışma sürecinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin iyileştirilmesine yönelik faydalı olmasını diliyorum, katılım sağlayan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlarımıza ve emeği geçen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bölümümüze teşekkür ediyorum.

Vefa BUĞDAY
Elbistan RAM Müdürü

TEŐEKKÖR

Deęerli vakitlerinizi ayırarak araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlarımıza teŐekkÖrlerimizi sunarız.

Elbistan RAM-RPDH Bölümü
Mayıs, 2021

ELBİSTAN RAM

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

TAKDİM.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
EKLER LİSTESİ.....	vi

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Problem Cümlesi.....	2
1.3. Araştırmanın Amacı.....	2
1.4. Araştırmanın Önemi.....	2
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1. Evren ve Örneklem.....	4
2.2. Veri Toplama Araçları.....	4
2.3. Veri Toplama Süreci.....	4
2.4. Verilerin Analizi.....	4

BÖLÜM III

BULGULAR

3.1. Araştırma Formunda Yer Alan Maddelere İlişkin Veriler.....5

BÖLÜM IV

SONUÇ, YORUM ve ÖNERİLER

4.1. Sonuç, Yorum ve Öneriler.....26

ELBİSTAN RAM

EKLER LİSTESİ

Ek-1: Araştırma Formu.....	28

ELBİSTAN RAM

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde; araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, önemi, amacı ve sınırlılıkları yer almaktadır.

1.1. Araştırmanın Problem Durumu

Bilindiği üzere dünya Covid -19 salgını ile 2019 yılı sonlarından itibaren ciddi bir şekilde mücadele etmektedir. Ülkemizde Covid- 19 salgını ilk olarak 11 Mart 2019 tarihinde görüldü. Salgınla beraber günlük yaşantımız değişmeye ve başta eğitim sektörü başta olmak üzere hayatın her alanında salgının yayılmasını önlemeye yönelik uygulamalar başladı. Salgının getirdiği bu yeni yaşam tarzı “yeni normal” diye bir tanımlanan bir kavramın ortaya çıkmasına neden oldu.

Covid-19 salgının büyük- küçük, yaşlı-geç dinlemeden tüm insanları etkilediği ve ölümler, maddi ve manevi kayıplar ile psikososyal açıdan kalıcı sorunlar yaratabileceği görüldü. Bu süreç, toplumun tüm bireylerini, devletin tüm kademelerini etkilediği gibi en yoğun insan kapasitesine sahip olan MEB’inde işleyişini olumsuz etkilemiştir. Milli Eğitim Bakanlığı personeli, öğrenci, veli ve öğretmenleri ile birlikte bu zorlu süreci en az hasarla atlattırma çalışırken en çok aksayan saç ayaklarından birisi de rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri oldu. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin doğası gereği yüz yüze yapılmasının daha etkili olacağı bilinmektedir; ancak uzaktan eğitim süreciyle birlikte rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri de online olarak yapılmaya başlanmıştır.

Uzaktan eğitim sürecinde yürütülen online rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkililiğine yönelik öğretmen, öğrenci ve veliler tarafından olumlu veya olumsuz değerlendirmeler yapılmaktadır. Var olan bu durum, yapılan değerlendirilmelerin incelenmesine yönelik bir araştırma yapılmasının gerekliliğini düşündürmüştür. Bu düşünce araştırmanın problem cümlesinin çıkış noktasını oluşturmuştur.

1.2. Araştırmanın Problem Cümlesi

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin uzaktan eğitim sürecinde online yürütülmesinde yaşanan avantaj ve dezavantajlar nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada amaç;

1. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin Covid-19 salgını sürecinde online yürütülmesinde yaşanan avantaj ve dezavantajları incelemek ve rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinin daha sağlıklı yürütülmesi yönünde öngörülebilir bulunabilmek.
2. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde yaşanan sorunlar belirlenerek yapılacak yeni çalışmalara yol gösterebilmek.
3. Bu araştırmanın raporlaştırılarak, çevrimiçi rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sağlayan tüm kişi ve kurumlar ile paylaşılması noktasında araştırma önerisinde bulunabilmek.

1.4. Araştırmanın Önemi

Yapılan bu araştırma, Covid - 19 salgını sürecinde yürütülen online rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde yaşanan avantajlı ve dezavantajlı yönlerin belirlenerek, rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti sağlayan kişi ve kurumlara yapacakları çalışmalarda daha verimli hizmet vermeleri için bir öngörülebilir bulunmaya yardımcı olabileceği düşünüldüğünden önemli görülmektedir. Diğer taraftan yapılan bu araştırmanın, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne "Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri'nin Online Yürütülmesi" konulu değerlendirme raporu hazırlanması önerisini sunacak olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma Elbistan Rehberlik ve Araştırma Merkezi hizmet bölgesinde (Elbistan, Afşın, Gökşun, Nurhak, Ekinözü) bulunan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar ile sınırlıdır.

ELBİSTAN RAM

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Elbistan Rehberlik ve Araştırma Merkezi hizmet bölgesinde bulunan Elbistan, Göksun, Afşin, Ekinözü ve Nurhak ilçelerinde görev yapan toplam 175 rehber öğretmen/psikolojik danışman oluşturmaktadır. Araştırma formu elektronik ortam üzerinden tüm rehber öğretmen/psikolojik danışmanlara ulaştırılmış olup dönüt sağlayan 104 rehber öğretmen/psikolojik danışman araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak, Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Bölümü tarafından geliştirilen ‘‘Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri’nin Uzaktan Eğitim Sürecinde Online Yürütülmesinde Avantaj ve Dezavantajlar’’ isimli araştırma formu kullanılmıştır. Form 40 sorudan oluşmaktadır.

2.3. Veri Toplama Süreci

Hazırlanan form, online uygulama üzerinden rehber öğretmen/psikolojik danışmanlara ulaştırılmış olup cevaplar online ortamda toplanmıştır. Araştırmaya katılımda gönüllülük esası temel alınmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

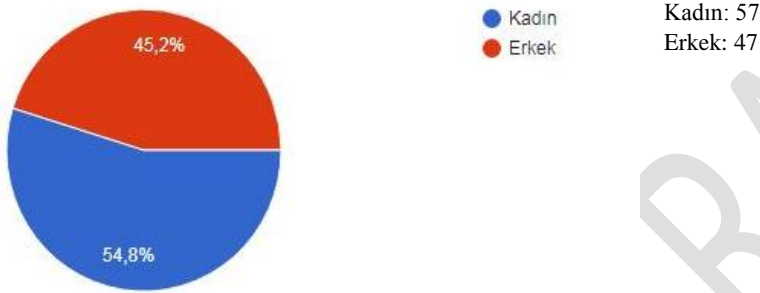
Online ortamda toplanan veriler üzerinde frekans ve yüzde değerler çıkarılmış olup, açık uçlu sorulara verilen cevaplar ayrıca değerlendirilmiştir.

BÖLÜM III BULGULAR

Bu bölümde, araştırma formunda yer alan maddelere ilişkin verilere yer verilmiştir.

Tablo 3.1

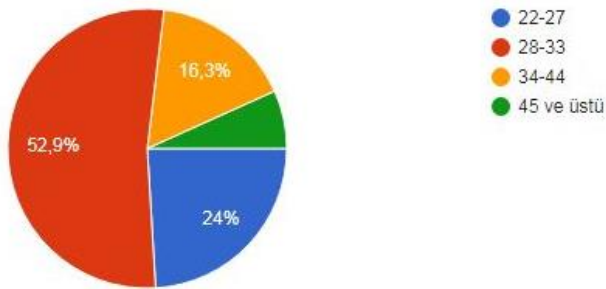
Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların cinsiyete göre dağılımları

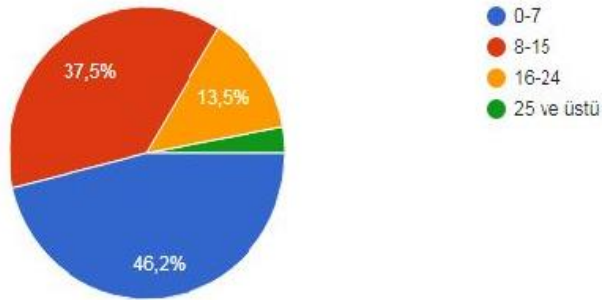
Araştırmaya katılan 104 rehber öğretmen/psikolojik danışmanın % 45,2'si erkeklerden, %54,8'i ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 3.2

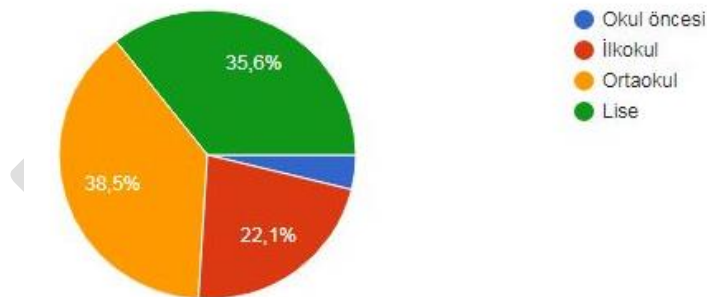
Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların yaşa göre dağılımı

Araştırmaya katılan rehber öğretmen /psikolojik danışmanların % 52,9'unun 28-33 yaş grubunda yer aldığı görülmektedir. Bunu sırasıyla %24 ile 22-27 yaş grubu; %16,3 ile 34-44 yaş grubu ve son olarak da % 6,8 ile 45 ve üstü yaş grubu izlemektedir.

Tablo 3.3*Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların kıdeme göre dağılımları*

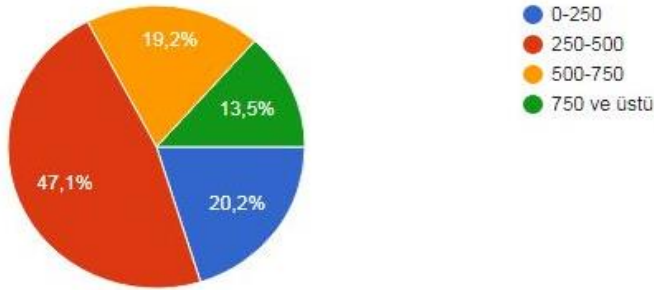
Kıdeme göre dağılıma bakıldığında en büyük oranın % 46,2 ile 0-7 yıl arası mesleki kıdeme sahip rehber öğretmen/psikolojik danışmanlara ait olduğu görülmektedir. Bu oranı %37,5 ile 8-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip olanlar takip ederken, %13,5'ini 16-24 yıl arası kıdeme sahip rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar oluşturmaktadır. Geri kalan %2,8'lik kısmı ise 25 ve üstü yıl kıdeme sahip olanlar oluşturmaktadır.

Tablo 3.4*Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların çalışılan okul kademesine göre dağılımları*

Çalışılan okul kademesine göre katılım dağılıma bakıldığı en fazla oranın % 38,5 ile ortaokul kademesine ait olduğu görülmektedir. Ortaokul kademesini % 35,6 ile lise kademesi; % 22,1 ile de ilkököl kademesi takip etmektedir. Okul öncesi kademesi ise %3,8 'lik kısmı oluşturmaktadır.

Tablo 3.5

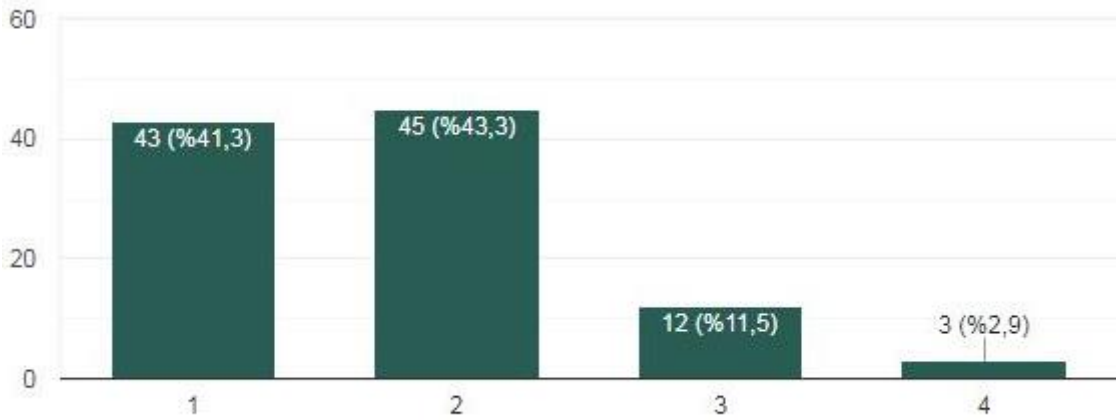
Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların sorumlu oldukları öğrenci sayılarına göre dağılımları

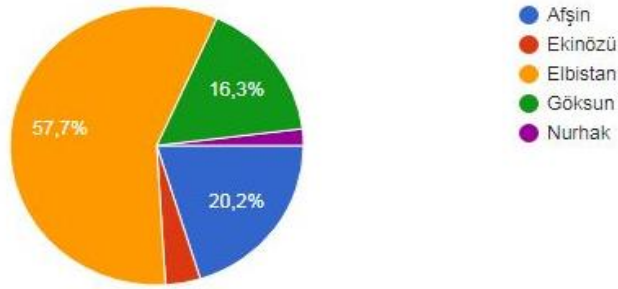
Grafiğe bakıldığında rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 47,1'inin 250-500 arası öğrenci sayısından sorumlu oldukları görülmektedir. % 20,2 'si 0-250 arası; %19,2'si 500-750 arası; % 13,5'i ise 750 ve üstü öğrenci sayısından sorumludurlar.

Tablo 3.6

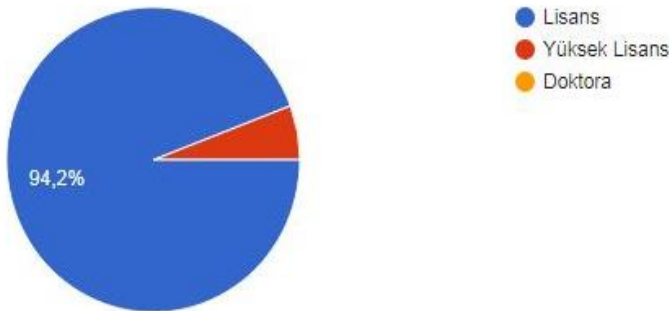
Okulda bulunan rehber öğretmen/psikolojik danışman sayılarının dağılımı

“Okulunuzdaki rehber öğretmen/psikolojik danışman sayısı kaçtır?” sorusuna alınan cevap % 41,3 oranında “bir” olurken % 43,3'ünün cevabı “iki” olmuştur.

Tablo 3.7***Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların ilçelere göre dağılımı***

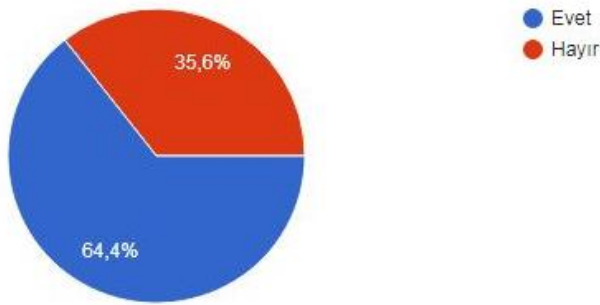
İlçelere göre araştırmaya katılım dağılımına bakıldığında en fazla katılım %57,7 ile Elbistan ilçesinden olmuştur. Elbistan'ı %20,2 ile Afşin ilçesi takip etmiştir.

Tablo 3.8***Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların eğitim düzeyine göre dağılımı***

Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların %94,2'si lisans mezunuyken; %5,8'i yüksek lisans mezunlarından oluşmaktadır. Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlardan doktora mezunu bulunmamaktadır.

Tablo 3.9

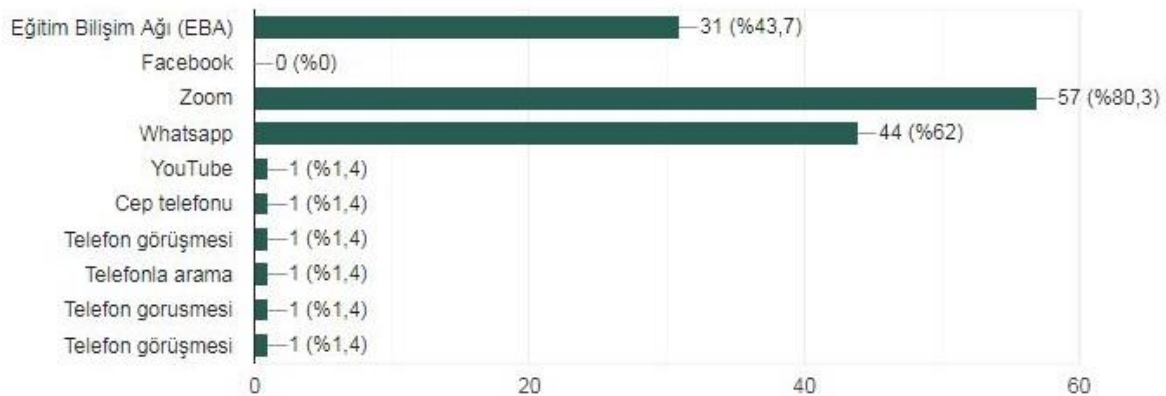
Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların online bireysel/grupla psikolojik danışmanlık ve rehberlik yapma durumuna göre dağılımı

Araştırmaya katılanların “Online bireysel/grupla psikolojik danışmanlık ve rehberlik yapıyor musunuz?” sorusuna cevabı % 64,4 oranında “ Evet” iken % 35,6’sının cevabı “Hayır” olmuştur.

Tablo 3.10

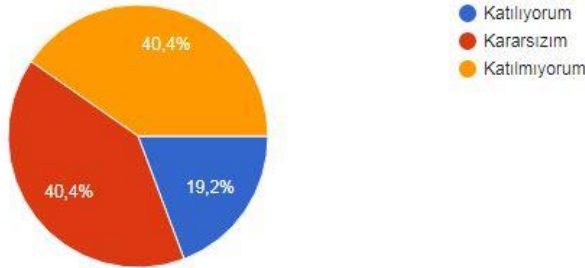
Online bireysel/grupla psikolojik danışmanlık ve rehberlik alanında kullanılan uygulamaların dağılımı

Online bireysel/grupla psikolojik danışmanlık ve rehberlik alanında kullanılan uygulamaların dağılımına bakıldığında % 80 ile Zoom uygulamasının başta geldiği görülmektedir.

Tablo 3.11

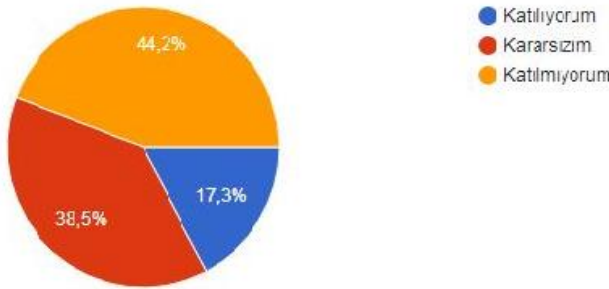
“Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli bir şekilde yürütüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların “Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli bir şekilde yürütüyorum.” İfadesine katılanların oranı % 19,2 iken; katılmayanların oranının da % 40,4 olduğunu görülmektedir. Kararsız olanların oranı ise aynı şekilde % 40,4’tür.

Tablo 3.12

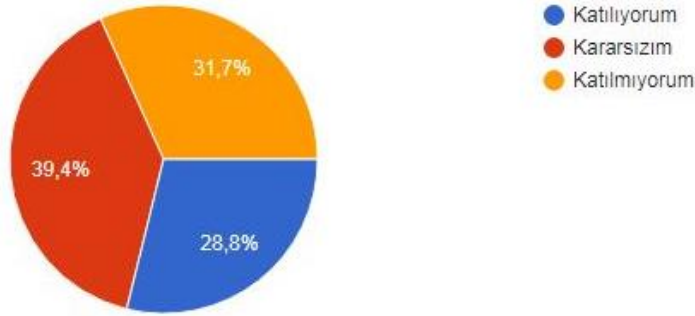
“Uzaktan eğitim sürecinde velilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli şekilde yürütebiliyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

“Uzaktan eğitim sürecinde velilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli şekilde yürütebiliyorum” ifadesine katılanların oranı % 17,3 iken; katılmayanların oranı % 44,2 olmuştur. Kararsızların oranı ise % 38,5’tir.

Tablo 3.13

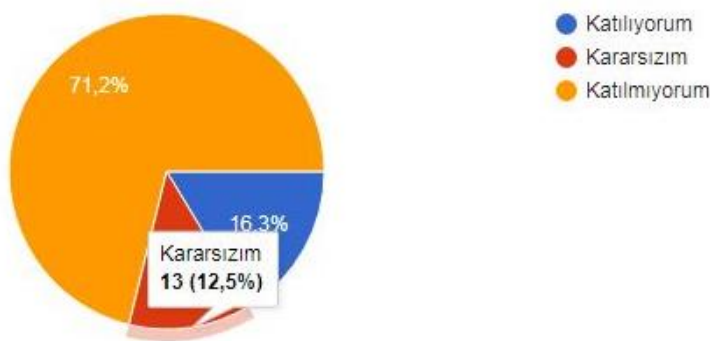
“Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli şekilde yürütebiliyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

“Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli şekilde yürütebiliyorum.” İfadesine katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların oranı %28,8 iken; katılmayanların oranı % 31,7’dir. Kararsızların oranı ise % 39,4 olmuştur.

Tablo 3.14

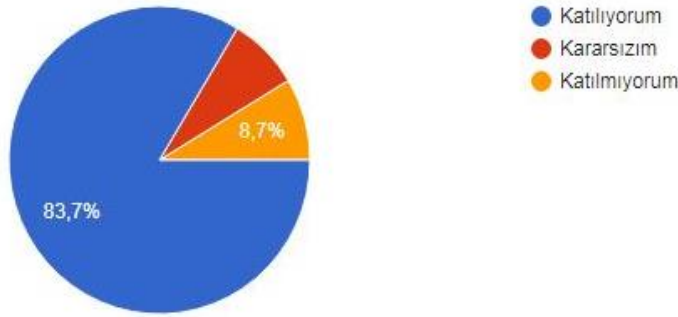
“Uzaktan eğitim sürecinin, öğrencilerin rehber öğretmen/psikolojik danışmana ulaşmasını kolaylaştırdığını düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

“Uzaktan eğitim sürecinin, öğrencilerin rehber öğretmen/psikolojik danışmana ulaşmasını kolaylaştırdığını düşünüyorum.” şeklindeki ifadeye % 16,3 oranında “katılıyorum” yanıtı verilirken; bu ifadeye “katılmıyorum” yanıtını verenlerin oranı % 71,2; “kararsızım” diyenlerin oranı ise % 12,5 olmuştur.

Tablo 3.15

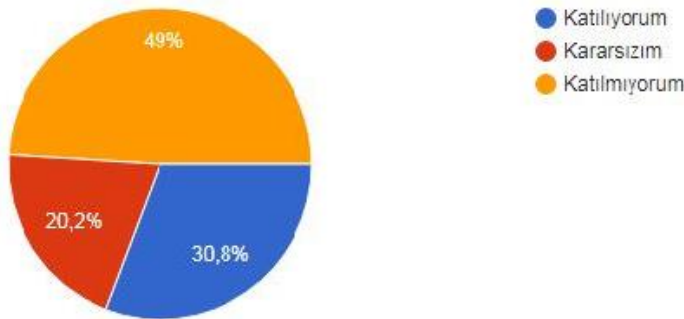
“Uzaktan eğitim sürecinde çalışma saatleri dışında da rehberlik faaliyetlerini yürütüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 83,7’si uzaktan eğitim sürecinde çalışma saatleri dışında da rehberlik faaliyetlerini yürüttüğünü belirtirken; % 8,7 ‘si ise yürütmediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 3.16

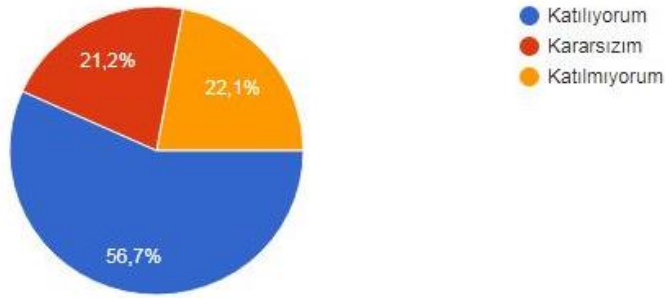
“Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik sürecinde test, envanter vb. uygulamaları kullanabiliyorum.” İfadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 49’u online psikolojik danışmanlık ve rehberlik sürecinde test, envanter vb. uygulamaları kullanamadıklarını belirtirken; % 30,8’i kullanabildiklerini belirtmiştir. % 20,2’si ise kararsız kalmıştır.

Tablo 3.17

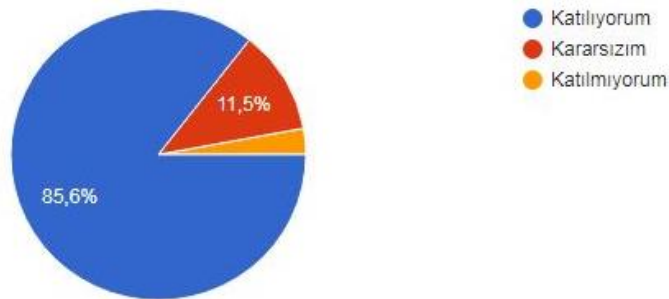
“Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik sürecinde gizliliği sağlayabildiğimi düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik sürecinde gizliliği sağlayabildiğini düşünenlerin oranı % 56,7 iken; sağlayamadığını düşünenlerin oranı % 22,1'dir. Kararsız yönde görüş bildirenlerin oranı ise % 21,2 olmuştur.

Tablo 3.18

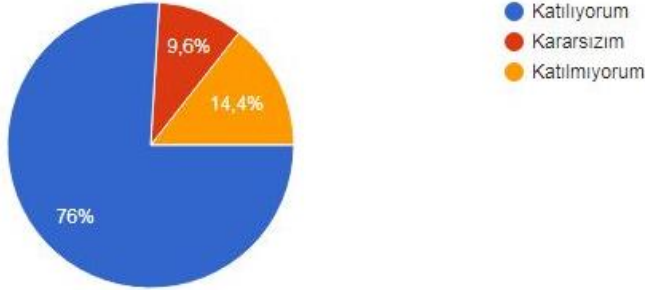
“Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik uygulamalarında etik kuralların oluşturulması gerektiğini düşünüyorum.” İfadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik uygulamalarında etik kuralların oluşturulması gerektiğini düşünen rehber öğretmen/psikolojik danışmanların oranı % 85,6 iken; % 11,5'lik bir oran “kararsızım” yönünde görüş bildirmiştir.

Tablo 3.19

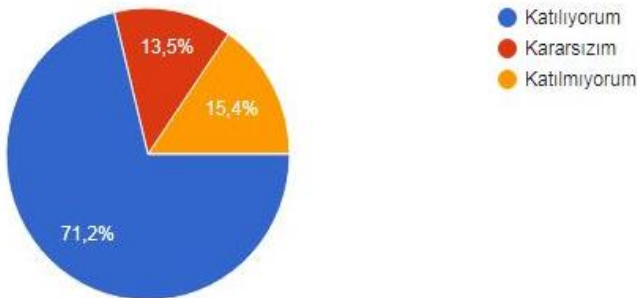
“Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik ile ilgili hizmet içi eğitim düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Araştırmaya katılanlardan online psikolojik danışmanlık ve rehberlik ile ilgili hizmet içi eğitim düzenlenmesi gerektiğini düşünenlerin oranı % 76 olurken; katılmayanların oranı % 14,4 olmuştur. Kararsız yönde görüş bildirenlerin oranı ise % 9,6'dır.

Tablo 3.20

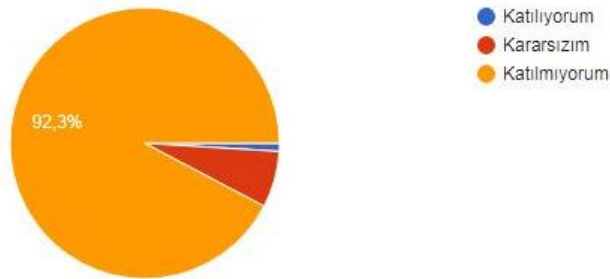
“Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik süreci eğitiminin üniversitelerin lisans programlarına eklenmesi gerektiğini düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik süreci eğitiminin üniversitelerin lisans programlarına eklenmesi gerektiği yönünde görüş bildiren rehber öğretmen/psikolojik danışman oranının % 71,2 olduğu görülürken; olumsuz görüş bildirenlerin oranının % 15,4 olduğu görülmektedir. Kararsız olduğu yönünde görüş bildirenlerin oranı ise %13,5 olmuştur.

Tablo 3.21

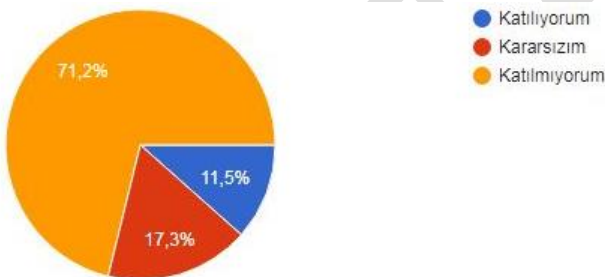
“Online psikolojik danışmanlık ve rehberliğin yüz yüze psikolojik danışmanlıktan daha avantajlı olduğunu düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

“Online psikolojik danışmanlık ve rehberliğin yüz yüze psikolojik danışmanlıktan daha avantajlı olduğunu düşünüyorum.” şeklindeki ifadeye katılımcıların % 92,3’ü olumsuz görüş bildirmişlerdir.

Tablo 3.22

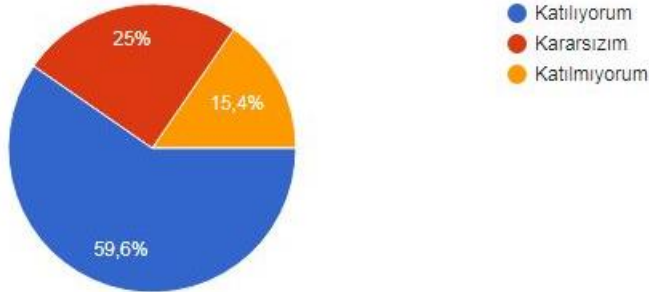
“Yüz yüze eğitime geçildikten sonra da online psikolojik danışmanlığa devam etmek isterim.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

“Yüz yüze eğitime geçildikten sonra da online psikolojik danışmanlığa devam etmek isterim.” şeklindeki ifadeye araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 71,2’si “Katılmıyorum” seçeneğini işaretleyerek olumsuz görüş bildirirken; devam etmek isteyenlerin oranı % 11,5 olmuştur. Kararsızların oranı ise %17,3’tür.

Tablo 3.23

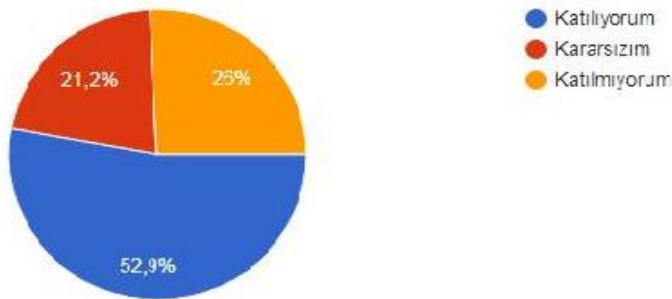
“Uzaktan eğitim sürecinde okulların rehber öğretmen/psikolojik danışman ihtiyaçlarının arttığını düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 59,6’sı uzaktan eğitim sürecinde okulların rehber öğretmen/psikolojik danışman ihtiyaçlarının arttığını düşünürken; %15,4’ü bu ifadeye katılmamıştır. %25’i ise “Kararsızım” yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 3.24

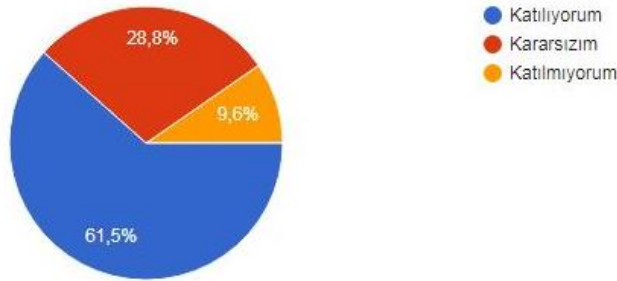
“Uzaktan eğitim sürecinde görsel çalışmaları daha etkin kullanabildiğimi düşünüyorum.” İfadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Katılımcılardan %52,9’u uzaktan eğitim sürecinde görsel çalışmaları daha etkin kullanabildiğini düşünürken; %25’i bu ifadeye katılmamıştır. Kararsızların oranı ise %21,2’dir.

Tablo 3.25

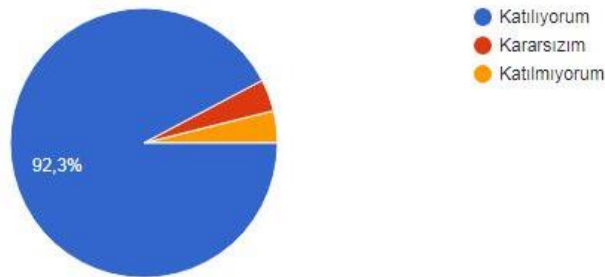
“Uzaktan eğitim sürecinde Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ORGM) tarafından yayımlanan dokümanların faydalı olduğunu düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Uzaktan eğitim sürecinde Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ORGM) tarafından yayımlanan dokümanların faydalı olduğunu düşünen rehber öğretmen/psikolojik danışmanların oranı % 61,5 iken; % 28,8’i kararsız yönde görüş bildirmişlerdir. % 9,6’sı ise faydalı olduğu görüşüne katılmamıştır.

Tablo 3.26

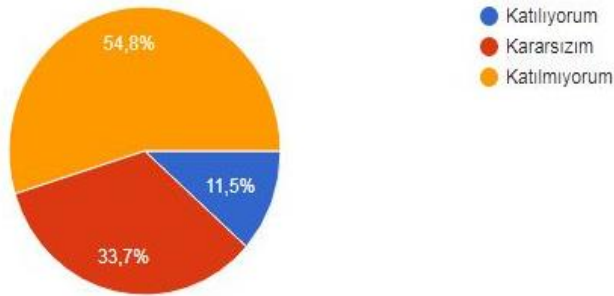
“Uzaktan eğitim sürecinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) dijital platformunda rehberlik faaliyetlerine yer verilmesinin yerinde bir karar olduğunu düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Katılımcıların % 92,3’ü uzaktan eğitim sürecinde Eğitim Bilişim Ağı(EBA) dijital platformunda rehberlik faaliyetlerine yer verilmesinin yerinde bir karar olduğunu düşünmektedir.

Tablo 3.27

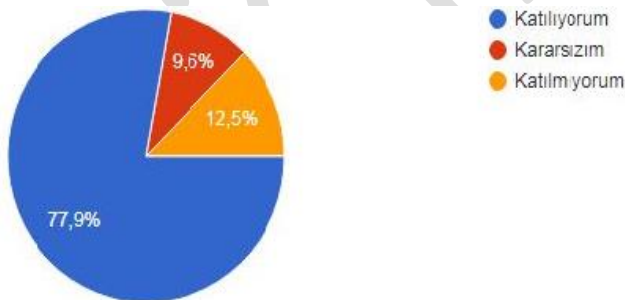
“Öğrenciler danışma sürecine online devam etme konusunda istekli davrandılar.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 54,8'i öğrencilerin danışma sürecine online devam etme konusunda istekli davranmadıklarını belirtirken; % 11,5'i istekli davrandıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. Kararsız olanların oranı ise % 33,7'dir.

Tablo 3.28

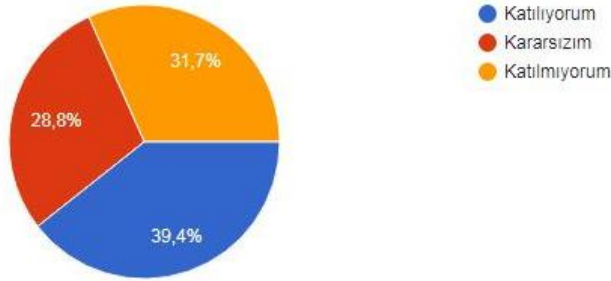
“Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde derslerdeki yoğunluk nedeniyle rehberlik faaliyetlerine katılma konusunda zorlandıklarını düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

“Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde derslerdeki yoğunluk nedeniyle rehberlik faaliyetlerine katılma konusunda zorlandıklarını düşünüyorum.” İfadesine katılanların oranı % 77,9 iken; katılmayanların oranı % 12,5'tir. Kararsız olanların oranı ise % 9,6'dır.

Tablo 3.29

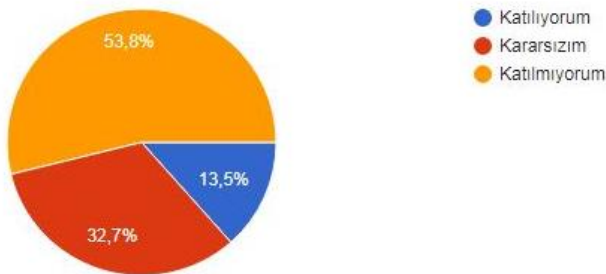
“Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci hedef kitlesinde en fazla psikososyal bilgilendirme talebi gelmektedir.” İfadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Uzaktan eğitim sürecinde rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 39,4'ü öğrenci hedef kitlesinden en fazla psikososyal bilgilendirme talebi geldiğini belirtirken; % 31,7'si bu ifadeye katılmamıştır. % 28,8'i ise kararsızlık yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 3.30

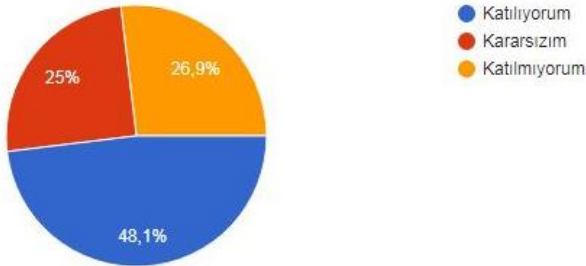
“Etiketlenme korkusuyla rehberlik servisine gelmekten çekinen öğrencilerin online psikolojik danışmanlık sürecinde yardım taleplerinin arttığını gözlemledim.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Katılımcıların % 53,8'i etiketlenme korkusuyla rehberlik servisine gelmekten çekinen öğrencilerin online psikolojik danışmanlık sürecinde yardım taleplerinin arttığını gözlemlemezken; % 32,7'si kararsız kalmıştır. % 13,5'i ise gözlemledikleri şekilde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 3.31

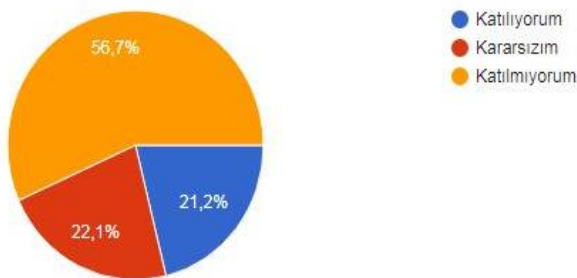
“Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini teknik altyapı aksaklıkları nedeniyle yürütmekte zorlanıyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

“Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini teknik altyapı aksaklıkları nedeniyle yürütmekte zorlanıyorum.” İfadesine katılanların oranı %48,1 iken; % 25’i “Kararsızım” yönünde görüş bildirmişlerdir. Katılmayanların oranı ise % 26,9’dur.

Tablo 3.32

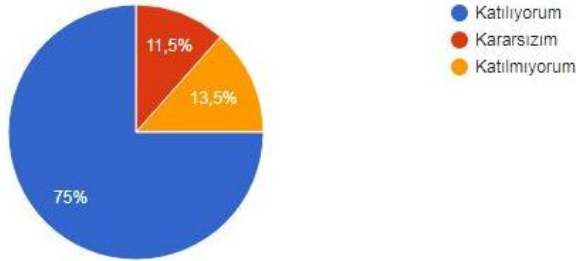
“Özel gereksinimi olan bireyler için online psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetinin kolaylık sağlayacağını düşünüyorum.” İfadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 21,2’si özel gereksinimi olan bireyler için online psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetinin kolaylık sağlayacağını düşünürken; %56,7’si bu görüşe katılmamışlardır. Kararsız olanların oranı ise % 22,1’dir.

Tablo 3.33

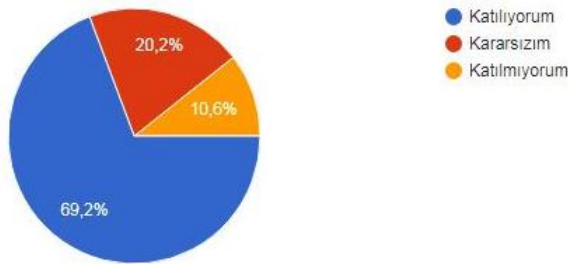
“Veliler uzaktan eğitim sürecine uzak ve yabancı olduğundan rehberlik faaliyetlerine katılımda zorlandıklarını düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Velilerin uzaktan eğitim sürecine uzak ve yabancı olduklarından rehberlik faaliyetlerine katılımda zorlandıklarını düşünenlerin oranı % 75 iken; düşünmeyenlerin oranı % 13,5'tir. Kararsız olanların oranı ise % 11,5'tir.

Tablo 3.34

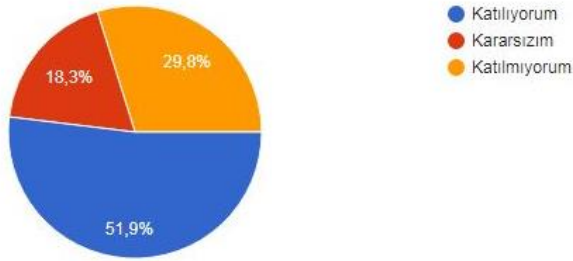
“Velilerin uzaktan eğitim sürecinde çocuk sayısının fazla olmasından kaynaklı rehberlik faaliyetlerinden yeterince yararlanamadıklarını düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Velilerin uzaktan eğitim sürecinde çocuk sayısının fazla olmasından kaynaklı rehberlik faaliyetlerinden yeterince yararlanamadıklarını düşünen rehber öğretmen/psikolojik danışman sayısı % 69,2 iken; bu görüşe katılmayanların oranı % 10,6'dır. Kararsız olanların sayısı ise % 20,2'dir.

Tablo 3.35

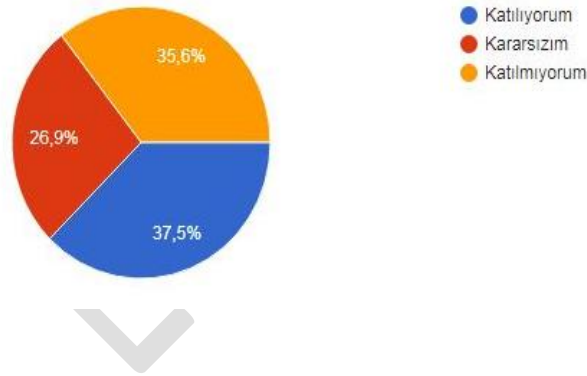
“Uzaktan eğitim sürecinde velilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini teknik altyapı aksaklıkları nedeniyle yürütmekte zorlanıyorum.” İfadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 51,9'u "Uzaktan eğitim sürecinde velilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini teknik altyapı aksaklıkları nedeniyle yürütmekte zorlanıyorum" ifadesine katılırken; % 29,8'i bu ifadeye katılmamışlardır. Kararsızların oranı ise % 18,3'tür.

Tablo 3.36

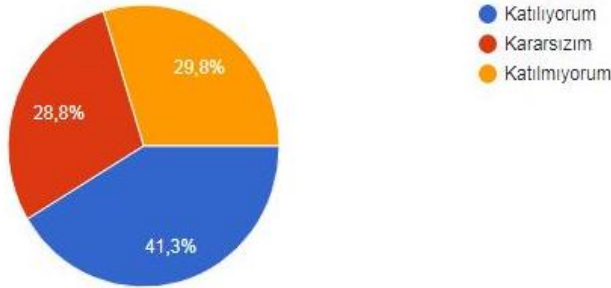
“Uzaktan eğitim sürecinde veli hedef kitlesinde en fazla psikososyal bilgilendirme talebi gelmektedir.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Katılımcıların % 37,5'i uzaktan eğitim sürecinde veli hedef kitlesinden en fazla psikososyal bilgilendirme talebi geldiği yönündeki görüşe katılırken; % 35,6'sı bu görüşe katılmamışlardır. % 26,9'u ise kararsızlık yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 3.37

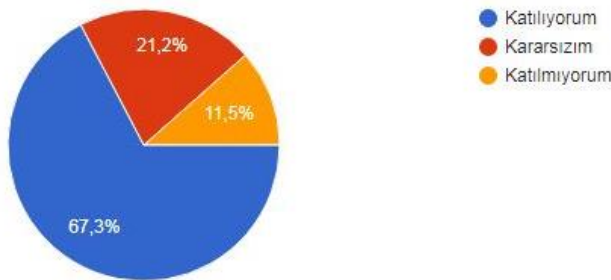
“Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları zorluklardan dolayı rehberlik faaliyetlerine katılmadıklarını düşünüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların %41,3'ü öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları zorluklardan dolayı rehberlik faaliyetlerine katılmadıklarını düşünürken; %29,8'i bu görüşe katılmamışlardır. %28,8'i ise kararsız oldukları yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 3.38

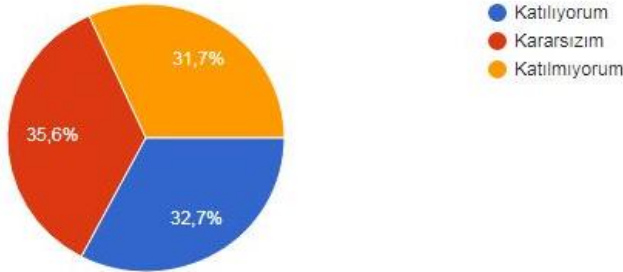
“Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde online hizmetlerle çok fazla iç içe olduklarından rehberlik faaliyetlerine yeterince önem vermediklerini düşünüyorum.” İfadesine verilen cevapların yüzdelik dağılımı

Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde online hizmetlerle çok fazla iç içe olduklarından rehberlik faaliyetlerine yeterince önem vermediklerini düşünen rehber öğretmen/psikolojik danışmanların oranı %67,3 iken; %21,2'lik kesim “kararsızım” yönünde görüş bildirmiştir. %11,5'i ise bu görüşe katılmamıştır.

Tablo 3.39

“Uzaktan eğitim sürecinde öğretmen hedef kitesinden en fazla psikososyal bilgilendirme talebi gelmektedir.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı

Katılımcıların % 32,7'si uzaktan eğitim sürecinde öğretmen hedef kitesinden en fazla psikososyal bilgilendirme talebi geldiği yönündeki görüşe katılırken; % 35,6'sı kararsız kalmış, % 31,7'si ise bu görüşe katılmamışlardır.

Tablo 3.40

Kovid-19 sürecinde rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini yürütürken sizin yaşadığınız durumlardan avantaj ve dezavantaj olarak eklemek istedikleriniz(İsteğe bağlı)

Açık uçlu soruya verilen yanıtlar aşağıda sunulmuştur:

- Uzaktan misafir davet edebilmek konusunda çok işimize yaradı ama her öğrenciyi dâhil edememek yaptığımız işlerin verimini çok düşürüyor.
- Katılım konusunda sıkıntı çekiyorum. Bunu YouTube üzerinden açtığım kanalım sayesinde üstesinden gelmeye çalışıyorum. Veli ve öğrencilere yönelik videolar çekip oradan izlemelerini sağlıyorum.
- Canlı ders rehberlik faaliyetlerinde yeterli katılım sağlanamamaktadır.
- Uygulama gerektiren etkinliğin yapılmasında güçlükler.
- Özellikle haftalık program oluşturma ve onları anında uygulama konusunda ve öğrencilerle bireysel görüşme konusunda çok dezavantajlı.
- İlkokul kademesi olduğu için ve okulda yeni olduğum için online eğitim yapamıyorum öğrencilerim beni tanımıyor.
- Veli ve öğrenci ile yapılan yüz yüze rehberlik etkinlikleri tabii ki daha yararlı. Online danışmanlık uygulaması zaten var olan bir yaklaşımdı ama hiç bir zaman yüz yüze danışmanlığın etkililiğini sağlayamaz.

h. Bir an önce yüz yüze eğitime geçilmesi sadece rehberlik servisinin değil tüm eğitim camiası paydaşlarının ve koca bir neslin yararına olacaktır muhakkak.

1. Rehberlik ve psikolojik danışma yüz yüze yapıldığında etkili olacak bir alan ve bu yüzden uzaktan eğitim rehberlik anlamında hiç bir şekilde verimli olmayacaktır.

ELBİSTAN RAM

BÖLÜM IV

SONUÇ, YORUM ve ÖNERİLER

1. Araştırmaya katılan rehber öğretmen /psikolojik danışmanların % 52,9'unun 28-33 yaş grubunda yer aldığı görülmektedir. Bu durum rehber öğretmen/psikolojik danışman grubunun genç ve dinamik yapısını ortaya koymaktadır.
2. Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 19,2'si “Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli bir şekilde yürütüyorum.” ifadesine katılırken; katılmayanların oranının ise % 40,4 olduğunu görülmektedir. Bu durum, uzaktan eğitim sürecinde online psikolojik danışma ve rehberliğin verimli olmadığı; aynı zamanda rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından da online rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine sıcak bakılmadığı şeklinde yorumlanabilir.
3. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere/öğretmenlere/velilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli bir şekilde yürütüyorum.” ifadesine verilen cevapların yüzdeler dağılımı bakıldığında her üçünde de katılanların oranının azınlıkta olduğu görülmektedir. Bu durum, online PDR hizmetlerinin ülkemizde yeni olması, alışılmadık bir durumda ortaya çıkmış olması ve buna bağlı olarak hazır olunmaması, ayrıca henüz sistemli bir şekilde yürütülememesi kaynaklı olarak sonuçlarının net olarak görülememesi olarak yorumlanabilir.
4. “Uzaktan eğitim sürecinin, öğrencilerin rehber öğretmen/psikolojik danışmana ulaşmasını kolaylaştırdığını düşünüyorum.” şeklindeki ifadeye % 16,3 oranında “katılıyorum” yanıtı verilirken; bu ifadeye “katılmıyorum” yanıtını verenlerin oranı % 71,2 olmuştur. Bu durum teknik nedenlere bağlı olarak yaşanan aksaklıklardan kaynaklı olabileceği gibi, online psikolojik danışma rehberliğin yüz yüze ve samimi bir şekilde yapılan PDR hizmetlerinin yerine geçemeyeceği şeklinde yorumlanabilir.
5. Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 83,7'si uzaktan eğitim sürecinde çalışma saatleri dışında da rehberlik faaliyetlerini yürüttüğünü belirtirken; % 8,7 'si ise yürütmediklerini belirtmişlerdir. Bu durum, online süreçte rehber öğretmenlere ulaşılabilirlik konusunda öğrencilerin sıkıntı yaşamadıkları şeklinde yorumlanabilir.

6. Araştırmaya katılan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların % 49'u online rehberlik ve psikolojik danışma sürecinde test, envanter vb. uygulamaları kullanamadıklarını belirtirken; % 30,8'i kullanabildiklerini belirtmiştir. Bu durum, teknik alt yapı yetersizliği nedeniyle açıklanabileceği gibi test ve envanter uygulamalarının online ortamda uygulanmasının verimli olmadığı şeklinde yorumlanabilir.
7. "Online Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri" konulu eğitimin üniversitelerin lisans programlarına eklenmesi gerektiği yönünde görüş bildiren rehber öğretmen/psikolojik danışman oranının % 71,2 olduğu görülmüştür. Bu durum, PDR hizmetlerinin güncel şartlara göre yeniden düzenlenmesi, eğitimde uygulanan yenilikçi sistemlerin yakalanması ve eğitimde verimliliğin artırılması noktasında yeni düzenlemelere gidilmesini gerektirdiği şeklinde yorumlanabilir.
8. Benzer çalışmalar daha geniş rehber öğretmen/psikolojik danışman gruplarıyla yapılarak uygulamada verimliliğin artırılmasına yönelik veri zenginliği sağlanabilir.
9. Yapılan bu araştırma sonucunda, rehber öğretmen/psikolojik danışmanlarımızın online rehberlik ve psikolojik danışma sürecine hazırlıksız yakalandıkları görülmüştür. Bu sürece uyum sağlayabilmeleri ve sunulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini daha etkin yürütebilmeleri için gerek sosyal medya kullanımı gerekse mesleki donanımlarını geliştirecek eğitimler verilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda merkezi veya yerel hizmet içi eğitimler düzenlenebilir.

EKLER

EK-1. ARAŞTIRMA FORMU

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE ONLINE YÜRÜTÜLMESİNDE AVANTAJ VE DEZAVANTAJLAR

Bu çalışmanın amacı, uzaktan eğitim sürecinde rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetleri kapsamında, hizmet bölgemizde yer alan rehber öğretmen/psikolojik danışmanların online faaliyetleri gerçekleştirirken karşılaştıkları avantaj ve dezavantaj durumlarını tespit etmektir. Çalışmanın başarıya ulaşması her şeyden önce vereceğiniz bilgilerin doğruluğuna bağlıdır. HER SORU İÇİN TEK SEÇENEK İŞARETLENECEKTİR. Soruları cevaplama gösterdiğiniz sabır ve samimiyet için teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

1. Cinsiyetiniz

Kadın

Erkek

2. Yaşınız

- 0-7
 8-15
 16-24
 25 ve üstü

3. Meslekteki yılınız?

- 0-7
 8-15
 16-24
 25 ve üstü

4. Hangi kademede çalışıyorsunuz?

- Okul öncesi
 İlkokul
 Ortaokul
 Lise

5. Sorumlu olduğunuz öğrenci sayısı

- 0-250
 250-500
 500-750
 750 ve üstü

6. Okulunuzdaki rehber öğretmen sayısı?

.....

7. Çalıştığınız ilçe?

- Afşin
 Ekinözü
 Elbistan
 Göksun
 Nurhak

8. Eğitim düzeyiniz?

- Lisans
 Yüksek Lisans

[] [Doktora

9. Online bireysel/grupla psikolojik danışmanlık ve rehberlik yapıyor musunuz?

[] Evet

[] Hayır

10. Online bireysel/grupla psikolojik danışmanlık ve rehberlik yapıyorsanız kullandığınız uygulamalar?

[] Eğitim Bilişim Ağı (EBA)

[] Facebook

[] Zoom

[] Whatsapp

[] Diğer.....

11. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli bir şekilde yürütüyorum.

[] Katılıyorum

[] Kararsızım

[] Katılmıyorum

12. Uzaktan eğitim sürecinde velilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli şekilde yürütebiliyorum.

[] Katılıyorum

[] Kararsızım

[] Katılmıyorum

13. Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini başarılı ve verimli şekilde yürütebiliyorum.

[] Katılıyorum

[] Kararsızım

[] Katılmıyorum

14. Uzaktan eğitim sürecinin, öğrencilerin rehber öğretmen/psikolojik danışmana ulaşmasını kolaylaştırdığını düşünüyorum.

[] Katılıyorum

[] Kararsızım

[] Katılmıyorum

15. Uzaktan eğitim sürecinde çalışma saatleri dışında da rehberlik faaliyetlerini yürütüyorum.

[] Katılıyorum

[] Kararsızım

Katılmıyorum

16. Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik sürecinde test, envanter vb. uygulamaları kullanabiliyorum.

Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

17. Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik sürecinde gizliliği sağlayabildiğimi düşünüyorum.

Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

18. Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik uygulamalarında etik kuralların oluşturulması gerektiğini düşünüyorum.

Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

19. Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik ile ilgili hizmet içi eğitim düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

20. Online psikolojik danışmanlık ve rehberlik süreci eğitiminin üniversitelerin lisans programlarına eklenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

21. Online psikolojik danışmanlık ve rehberliğin yüz yüze psikolojik danışmanlıktan daha avantajlı olduğunu düşünüyorum.

Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

22. Yüz yüze eğitime geçildikten sonra da online psikolojik danışmanlığa devam etmek isterim.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

23. Uzaktan eğitim sürecinde okulların rehber öğretmen/psikolojik danışman ihtiyaçlarının arttığını düşünüyorum.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

24. Uzaktan eğitim sürecinde görsel çalışmaları daha etkin kullanabildiğimi düşünüyorum.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

25. Uzaktan eğitim sürecinde Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü(ORGM) tarafından yayımlanan dokümanların faydalı olduğunu düşünüyorum.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

26. Uzaktan eğitim sürecinde Eğitim Bilişim Ağı(EBA) dijital platformunda rehberlik faaliyetlerine yer verilmesinin yerinde bir karar olduğunu düşünüyorum.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

27. Öğrenciler danışma sürecine online devam etme konusunda istekli davrandılar.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

28. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde derslerdeki yoğunluk nedeniyle rehberlik faaliyetlerine katılma konusunda zorlandıklarını düşünüyorum.

- Katılıyorum

- Kararsızım
 Katılmıyorum

29. Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci hedef kitesinden en fazla psikososyal bilgilendirme talebi gelmektedir.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

30. Etiketlenme korkusuyla rehberlik servisine gelmekten çekinen öğrencilerin online psikolojik danışmanlık sürecinde yardım taleplerinin arttığını gözlemledim.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

31. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini teknik altyapı aksaklıkları nedeniyle yürütmekte zorlanıyorum.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

32. Özel gereksinimi olan bireyler için online psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetinin kolaylık sağlayacağını düşünüyorum.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

33. Veliler uzaktan eğitim sürecine uzak ve yabancı olduğundan rehberlik faaliyetlerine katılımında zorlandıklarını düşünüyorum.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

34. Velilerin uzaktan eğitim sürecinde çocuk sayısının fazla olmasından kaynaklı rehberlik faaliyetlerinden yeterince yararlanamadıklarını düşünüyorum.

- Katılıyorum
 Kararsızım
 Katılmıyorum

35. Uzaktan eğitim sürecinde velilere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini teknik altyapı aksaklıkları nedeniyle yürütmekte zorlanıyorum.

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

36. Uzaktan eğitim sürecinde veli hedef kitlesinde en fazla psikososyal bilgilendirme talebi gelmektedir.

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

37. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları zorluklardan dolayı rehberlik faaliyetlerine katılamadıklarını düşünüyorum.

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

38. Öğretmenler uzaktan eğitim sürecinde online hizmetlerle çok fazla iç içe olduklarından rehberlik faaliyetlerine yeterince önem vermediklerini düşünüyorum.

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

39. Uzaktan eğitim sürecinde öğretmen hedef kitlesinde en fazla psikososyal bilgilendirme talebi gelmektedir.

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

40. Kovid-19 sürecinde rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetlerini yürütürken sizin yaşadığımız durumlardan avantaj ve dezavantaj olarak eklemek istedikleriniz(İsteğe bağlı)

.....

ELBİSTAN RAM